

Miisa Kukkonen & Iina Varjanto

GERONOMIKOULUTUKSEN JA GERONOMIN TYÖNKUVAN SELKIYTTÄMINEN HARJOITTELUPAIKKOIHIN

Opinnäytetyö

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto

Geronomikoulutus

2023

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Tutkintonimike	Geronomi (AMK)
Tekijä/Tekijät	Miisa Kukkonen ja Iina Varjanto
Työn nimi	Geronomikoulutuksen ja geronomin työnkuvan selkiyttäminen harjoittelupaikkoihin
Toimeksiantaja	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Xamk
Vuosi	2023
Sivut	29 sivua, liitteitä 9 sivua
Työn ohjaaja(t)	Marko Raitanen

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selkiyttää geronomikoulutusta sekä geronomin työnkuvaa harjoittelupaikkoihin.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selventää harjoittelupaikkoihin geronomin osaamista sekä lisätä geronomin koulutuksen, osaamisen ja työmahdollisuuksien tunnettuutta.

Opinnäytetyö oli toiminnallinen. Toiminnallisessa osuudessa tehtiin aiheesta kertova informaatiovideo, joka on noin viiden minuutin pituinen. Videolla on kerrottu muun muassa geronomikoulutuksesta ja siitä, mikä on geronomi ja mitkä ovat geronomin tehtävänimikkeet ja mahdolliset työpaikat.

Videon palautekyselyn tulosten mukaan video tulee tarpeeseen ja on hyödyllinen sekä selkeä. Toivomme, että video saataisiin laitettua opiskelijoiden ja harjoittelupaikkojen nähtäville digitaalisessa oppimisympäristössä Workseessä.

Asiasanat: geronomikoulutus, geronomin työnkuva, harjoittelupaikat, video

Degree title	Bachelor of Social Services and Health Care
Author (authors)	Miisa Kukkonen and Iina Varjanto
Thesis title	Clarifying the education and job description of a Bachelor of Social Services and Health Care for internships
Commissioned by	South-Eastern Finland University of Applied Sciences - Xamk
Time	2023
Pages	29 pages, 9 pages of appendices
Supervisor	Marko Raitanen

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to illustrate the education and job description of a Bachelor of Social Services and Health Care for internships.

The aim was to illustrate the know-how of a Bachelor of Social Services and Health Care for internships and increase the awareness of the education, skills and job opportunities of a Bachelor of Social Services and Health Care.

The thesis was functional. In the functional part, we made an information video about the topic, the length of the video is five minutes. The video tells, among other things about the education of a Bachelor of Social Services and Health Care and about what a Bachelor of Social Services and Health Care is. What job titles and possible jobs a Bachelor of Social Services and Health Care has.

According to the results of the video feedback survey, the video will be needed and is useful and clear. We hope that the video could be uploaded for students and internships to see in a digital learning environment Workseed.

Keywords: education of a Bachelor of Social Services and Health Care, job description of a Bachelor of Social Services and Health Care, internships, video

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE	7
3	GERONOMIKOULUTUS.....	7
3.1	Geronomikoulutuksen taustaa	7
3.2	Geronomikoulutuksen sisältö Xamkissa	8
3.3	Harjoittelut Xamkissa.....	9
3.4	Geronomikoulutuksen kompetenssit.....	10
4	GERONOMI TYÖELÄMÄSSÄ	11
4.1	Geronomin osaaminen ja työmahdollisuudet	11
4.2	Haasteet ammattinimikkeessä	12
4.3	Esimerkkejä työtehtävistä.....	12
4.4	Geronomiliitto.....	14
4.5	Moniammatillinen yhteistyö	14
4.6	Vanhustyön vetovoima	15
5	AIEMMAT TUTKIMUKSET AIHEESTA	17
6	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS.....	19
6.1	Toiminnallinen osuus: infovideo	20
6.2	Riskien kuvaus.....	21
7	VIDEON ARVIOINTI	21
8	POHDINTA.....	24
8.1	Eettisyys ja luotettavuus.....	25
8.2	Jatkohankkeet.....	26
	LÄHTEET	27

LIITTEET

Liite 1. Harjoitteluiden osaamistavoitteet

Liite 2. PowerPoint-videon diat

Liite 3. Palautekysely

Liite 4. Saatekirje

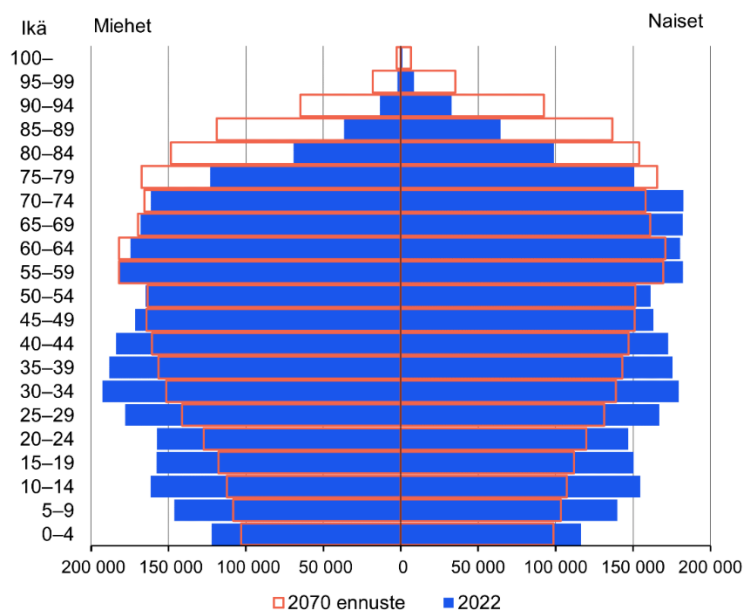
1 JOHDANTO

Suomessa oli Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan vuoden 2019 loppupuolella 874 314 vähintään 70 vuotta täyttäneitä henkilöä. Miehiä oli 370 405 ja naisia 503 909. Kolmen vuoden aikana 70 vuotta täyttäneiden määrä on kasvanut 100 000 henkilöllä. Vuonna 2019 Etelä-Savossa oli korkein 70 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä. Matalin osuus oli Uudenmaan maakunnassa 70-vuotiaiden osalta. (Tilastokeskus 2020.)

Vuonna 2021 65-vuotiaiden elinajanodote laski. 65-vuotiailla miehillä odotettavissa oleva elinikä oli vuonna 2021 18,5 vuotta ja naisilla 21,9 vuotta. Vuoteen 2021 verrattuna 65-vuotiaiden miesten elinajanodote laski 0,2 vuotta ja naisilla lasku oli 0,1 vuotta. Elinajanodotteen lasku oli vuonna 2021 suurempaa kuin kertaakaan yli 30 vuoteen 65-vuotiailla miehillä. Naisten osalta laskua oli jo toista vuotta peräkkäin, mitä ei ole nähty yli 30 vuoteen. (Tilastokeskus 2022.)

Väestön ikärakenteen muuttuessa on yhteiskunnan mukauduttava monipuolisella otteella iäkkäämmän väestön tarpeisiin. Jotta saadaan ikääntyneen väestön hyvinvointi ja palvelut turvattua, on hyvinvointialueilta edellytettävä tietoa ikääntymispolitiikkaa sekä sitoutumista päätöksentekoon kaikilla tasoilla. Yhteiskunnassa ikääntyneiden merkitys kasvaa, kun ikääntyneiden määrä kasvaa. Eläkeläiset ovat monessa mukana, ja esimerkiksi he ovat keskeinen voimavara vapaaehtoistoiminnassa, oman perheen apuna tai käyttävät omaa osaamistaan työelämässä. (Kuntaliitto 2020.)

Kuvassa 1 on kuvattu väestön ikärakennetta. Vuoden 2022 lopun ikärakenteen jakauma näkyy sinisellä ja ennustettu ikäjakauma vuodelle 2070 on merkitty oranssilla. Kuvasta voimme tulkita, että yhteiskunnassamme ikääntynyttä väestöä tulee olemaan tulevaisuudessa suhteessa huomattavasti enemmän kuin nykyisin. Lisäksi työikäisten sekä lasten ja nuorten määrä vähenee.

Kuva 1. Väestön ikärakenne 31.12.2022 ja vuoden 2070 ennuste (Tilastokeskus 2023)

Opinnäytetyömme toimeksiantajana oli Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk. Geronomiksi voi Xamkissa opiskella Kouvolassa ja Savonlinnassa. Xamkissa työskentelee yli 900 asiantuntijaa neljällä eri kampuksella: Kotka, Kouvola, Mikkeli ja Savonlinna. Opiskelijamäärä Xamkissa on noin 11 500. Xamk tarjoaa yli 40 amk-koulutusta ja lisäksi yli 30 yamk-koulutusta. (Xamk s.a.)

Opinnäytetyössämme avataan ensin työn tarkoitusta ja tavoitetta. Sitten käsittelemme geronomikoulutuksen taustaa sekä koulutuksen sisältöä ja tarkemmin harjoitteluita. Tämän jälkeen on kerrottu geronomin kompetensseista. Seuraavaksi käsittelemme aihetta näkökulmasta geronomi työelämässä. Avaamme geronomille mahdollisia työpaikkoja, mahdollisia tehtävänimikkeitä ja työnkuvaa esimerkkien kautta. Seuraavaksi käsittelemme aihetta aiempien tutkimusten valossa. Opinnäytetyön loppupuolella on avattu opinnäytetyön toiminnallista puolta eli infovideon tekoon liittyviä asioita ja arviointia. Pohdimme lopuksi opinnäytetyömme eettisyyttä ja luotettavuutta, työmme toteutusta sekä mahdollisia jatkohankkeita.

2 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE

Tässä opinnäytetyössä tarkoituksena on selkiyttää geronomikoulutusta sekä geronomin työnkuvaa harjoittelupaikkoihin. Konkreettisesti tavoitteenamme on kertoa mitä tarkoittaa geronomi, mitä koulutukseen ja 210 opin-
topisteeseen sisältyy, millaista osaamista geronomille karttuu tutkinnon kautta, millaisissa paikoissa geronomi voi mahdollisesti työskennellä ja millaisilla tehtävänimikkeillä. Tavoitteenamme on selventää harjoittelupaikkoihin geronomin osaamista, jotta harjoitteluista saisi mahdollisimman paljon irti, sekä lisätä geronomin koulutuksen, osaamisen ja työmahdollisuuksien tunnettuutta. Tiedon viestimiseen olemme tehneet aiheesta videon, jossa käsittelemme aiheen pääkohdat ja yritämme selkiyttää tiivistetysti, mutta samalla konkreettisesti nimenomaan geronomikoulutusta ja geronomin työnkuvaa.

3 GERONOMIKOULUTUS

3.1 Geronomikoulutuksen taustaa

Raatikaisen ym. (2020,15) mukaan sosiaali- ja terveysalan peruskoulutusta uudistettiin aloittamalla vuonna 1993 alojen yhteinen lähihoitajan perustutkintoon johtava koulutus. Suomen ammattikorkeakouluverkosto syntyi kokeilulain (22.2.1991/391) perusteella vuonna 1991, ja kokeiluvaihe oli käynnissä vuosina 1991–1999. Tämän kokeiluvaiheen aikana koulutusten sisällöt ja tutkintoonimikkeet vaihtelivat nopeasti. Ensimmäisiä ammattikorkeakouluja alettiin vakiinaistaa vuonna 1995, ja koulutusohjelmista sosiaalialalle valmistuvien tutkintoonimikkeet ovat vuodesta 1999 lukien olleet sosionomi (AMK), geronomi (AMK) ja kuntoutuksen ohjaaja (AMK).

Ammattikorkeakoulun tavoitteena on vastata yhdessä työelämän kanssa työelämän ja muuttuvan yhteiskunnan ja globaalin ympäristön luomiin haasteisiin kouluttamalla ajan tasalla olevia sekä tulevaisuuteen orientoituneita osaajia (Raatikainen ym. 2020, 29). Nykyään sosiaalialan tehtävien sisältö ja niihin tarvittava osaaminen on määritelty vuonna 2015 voimaan tulleeseen lakiin sosiaalihuollon ammattihenkilöstä (26.6.2015/817). Mutta kuitenkin kelpoisuus mm. johtotehtävien osalta on edelleen laissa sosiaalihuollon ammattilaisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (1.8.2005/272). (Raatikainen ym. 2020, 15.)

Geronomikoulutus on alkanut Seinäjoen ammattikorkeakoulussa vuonna 1993 ja Suomessa koulutetaan tänä päivänä geronomeja kuudessa eri ammattikorkeakoulussa, jotka ovat Seinäjoen, Kouvolan, Satakunnan, Lapin, Metropolian ja Joensuun ammattikorkeakoulut. Geronomi on sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut vanhustyön asiantuntija. Koulutuksen pituus on 3,5 vuotta ja opintopisteitä tutkintoon kuuluu 210. Geronomin osaamisalueeseen kuuluu mm. gerontologinen osaaminen, eettiset periaatteet ja voimavaralähtöinen sekä kuntouttava työote. Geronomin nimike on lisättyä sosiaalihuollon ammattihenkilörekisteriin. (Geronomi AMK s.a.)

Maailmalla ei vastaavaa koulutusta ole, joten geronomiksi voi kouluttautua ainoastaan Suomessa. Muissa maissa on kuitenkin muita sosiaali- ja terveysalan koulutuksia mitä voi suorittaa. Esimerkiksi Tallinnan yliopistossa voi opiskella Master's Degree in Well-being and Health Behaviour -tutkinnon, Koulutus Nord järjestää lähihoitajan opintoja mm. Övertorneåssa Ruotsissa sekä hoiva-avustajan tutkinnon osia. (Studentum 2023.) Brittiläisen Kolumbian yliopisto Kanadassa puolestaan järjestää The Master of Health Leadership and policy (MHLP) in Seniors Care - koulutusta (The University Of British Columbia s.a.).

3.2 Geronomikoulutuksen sisältö Xamkissa

Xamkin opintosuoritusotteen mukaan geronomikoulutus koostuu ydinosaamisesta sekä täydentävästä osaamisesta. Ydinosaaminen taas koostuu vanhustyön perusteista, kieli- ja viestintäopinnoista, vanhustyön menetelmien perusteista, ikääntyvien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen opinnoista, vanhustyön menetelmien soveltamisen, vanhustyön menetelmien syventämisen opinnoista sekä vanhustyön asiantuntijana kehittymisen opinnoista. Tutkintoon kuuluu monipuolisesti kursseja koskien esimerkiksi kokonaisvaltaisesti ikääntymistä ja sen tuomia muutoksia, lainsäädäntöä, palvelujärjestelmää, lääkahoitoa, hoiva ja hoitotyötä, ergonomiaa, anatomiaa, ravitsemusta, terveyslääkettä ja liikuntagerontologiaa, seksuaalisuutta, saattohoitoa sekä erilaisia sairauksia ja erityisesti muistisairauksia.

Lisäksi tähän sisältyy ammattitaitoa edistävät harjoittelut ja opinnäytetyö. Täydentävä osaaminen koostuu vapaasti valittavista opinnoista 15 op ja valinnaisista opinnoista 15 op. Koulutus on liikuntapainotteinen, mikä näkyy erityisesti kursseilla terveystoiminta ja liikuntagerontologian perusteet sekä liikuntagerontologia ja ikääntyvien liikunta. Myös muilla kursseilla käsitellään liikunnan näkökulmaa sekä harjoitteluissa on aina osana liikunta ja tähän liittyvät tehtävät. Lähipäivät toteutetaan liikunnan kurssien osalta Liikuntakeskus Pajulahdessa.

3.3 Harjoittelut Xamkissa

Harjoitteluita Xamkissa on monipuolisesti ja niissä pääsee näkemään kentällä tehtävää työtä eri näkökulmista. Alle olemme listanneet mitä harjoitteluita kuuluu Xamkin geronomikoulutukseen.

Geronomikoulutukseen kuuluvat harjoittelut:

1. Ikääntyvän toimintakyvyn tukeminen ja liikunta 5 op
2. Ikääntyvien varhaiset palvelut ja liikunta 5 op
3. Kotihoito ja liikunta 5 op
4. Omaishoitajuuden tukeminen ja liikunta 5 op
5. Gerontologien sosiaalipalvelutyö ja liikunta 5 op
6. Muistisairaana hyvinvointi ja liikunta 5 op
7. Ikääntyneiden laitoshoido ja liikunta 5 op
8. Vanhustyön johtaminen, kehittäminen ja liikunta 10 op

Lisäksi tutkintoon kuuluu Vanhustyön kehittämisprojekti I ja II 10 op. (Learn s.a.)

Xamk on koonnut geronomiopiskelijoiden harjoitteluista tiedoston, jossa kuvataan harjoittelujen osaamistavoitteet. Ne kuvastavat olennaisesti osaamisen tasoa ja osaamisen monipuolisuutta, sitä kaikkea, mitä geronomikoulutuksessa käydään läpi. Osaamistavoitteet ovat avattuna liitteessä 1. Harjoittelut pääsääntöisesti kestävät kolme viikkoa. Harjoitteluun kuuluu 105 tuntia harjoittelua itse harjoittelupaikassa ja lisäksi 30 tuntia on varattu harjoittelun informaatioon, tehtävien tekemiseen sekä harjoittelun reflektioon. Käytännössä siis 5 opintopisteen harjoittelu kattaa 135 tuntia opiskelijan työtä.

Xamkissa on käytössä Workseed harjoittelujen kokoamiseen. Workseed on digitaalinen oppimisympäristö, LMS-alusta on suunniteltu käytännön työhön (Workseed s.a.). Workseedalustalle siis kirjataan harjoittelun aikataulut, oppimistavoitteet ja niiden toteutuminen. Myös harjoitteluohjaaja, ja harjoittelun ohjaava opettaja pääsevät kommentoimaan harjoittelua ja osaamistavoitteiden toteutumista. Harjoittelun ohjaaja arvioi harjoittelun osaamistavoitteisiin pohjautuen ja ohjaava opettaja hyväksyy harjoittelun läpi käydyksi. Jokaiseen harjoitteluun kuuluu opiskelijan omien osaamistavoitteiden kirjaaminen ja harjoittelun lopuksi itsearviointi.

3.4 Geronomikoulutuksen kompetenssit

Geronomitutkintoon kuuluvat kompetenssit on määritelty ammattikorkeakoulujen yhteistyönä vuonna 2006. Kompetensseja on uusittu vuonna 2012. Geronomin kompetensseihin kuuluvat gerontologinen osaaminen, monialainen arviointiosaaminen, ohjausosaaminen, gerontologinen hoiva-, hoito- ja kuntoutusosaaminen, palvelujärjestelmäosaaminen ja johtamis-, kehittämis- ja laadunhallinnan osaaminen. Erityisosaamisen painotukset ammattikorkeakouluissa vaihtelevat, mutta ydinosaaminen, jonka kompetenssit luovat, on samanlainen jokaisessa ammattikorkeakoulussa. (Geronomi AMK kompetenssit s.a.)

Tutkinto-ohjelmassa tarkoituksena on kouluttaa asiantuntijoita vanhustyöhön, jotka työskentelevät sosiaali- ja terveysalan vanhustyön eri tehtävissä. Koulusta valmistuneella asiantuntijalla on valmiuksia edistää ikääntyvän ihmisen hyvää sekä osallistuvaa elämää ja merkityksellistä arkea. Perustana vanhustyön tutkinnossa on holistinen ihmiskäsitys ja vanhuuden ymmärtäminen yksilöllisenä sekä arvokkaana elämänvaiheena. Vanhustyön eettiset näkökulmat ja periaatteet ohjaavat sekä opintojen sisältöä että geronomin toimintaa. (Opintopolku s.a.)

Tutkinnon opetussuunnitelmassa on tarkoitus pyrkiä vastaamaan vanhustyön tulevaisuuden osaamistarpeisiin, joita ovat mm. muistityöosaaminen, digitalisaation edellyttämä osaaminen ja gerontologinen palveluohjausosaaminen. Tutkinnon suorittaneella on valmiudet arvioida ja ottaa huomioon ikääntyneen

ihmisen ja hänen läheistensä yksilölliset tarpeet monivaiheisissa elämäntilanteissa. Geronomi osaa tukea ikääntyneen omanlaisen elämän, toimijuuden ja osallisuuden toteutumista. Geronomi työskentelee vanhuspalvelujen toimintaympäristöissä ja omassa työssään edistää ikääntyneiden hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä. Vanhuspalveluita on tulevaisuudessa kehitettävä ja geronomi osaa näitä kehittämistarpeita arvioida ja toimia palveluiden kehittäjänä monialaisessa yhteistyössä muiden vanhustyön ammattilaisten kanssa. Geronomi kehittää omaa toimintaansa sekä ammattialaansa ja vaikuttaa yhteiskunnallisesti kehittämiskohteisiin, jotka liittyvät ikääntymiseen sekä vanhustyöhön. Geronomi voi työskennellä vanhustyön johtotehtävissä. (Opintopolku s.a.)

4 GERONOMI TYÖELÄMÄSSÄ

Geronomeilla on laaja-alaiset mahdollisuudet työelämässä. Vanhustyön asiantuntijoille on tarvetta, kun ohjauksen sekä hoidon tarve kasvaa. Geronomin osaamisesta olisi hyötyä monissa paikoissa mutta haasteena on edelleen se, että ihmiset eivät tunne ammattinimikettä, jota joutuu selittämään esimerkiksi harjoittelupaikoissa.

Geronomin työtä ohjaavat oleellisesti erilaiset lait ja säädökset. Esimerkiksi laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (28.12.2012/980), sosiaalihuoltolaki (30.12.2014/1301) ja laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (22.9.2000/812).

4.1 Geronomin osaaminen ja työmahdollisuudet

Geronomi edistää työssään ikääntyvien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja sosiaalista osallisuutta. Geronomi ottaa huomioon ikääntyvän ihmisen elämänkaaren, läheiset ihmiset, ikääntyneen voimavarat ja tuen tarpeet eri elämäntilanteissa. Geronomilla on osaamista ja ymmärrystä kokonaisvaltaisesta vanhenemisesta ja sen tuomista muutoksista. Ydinosaamiseen kuuluu esimerkiksi moniammatillinen yhteistyö, muistisairauksiin liittyvä osaaminen ja ikääntyvien kohtaamistaidot. (Geronomin ammattieettiset ohjeet s.a.)

Geronomi voi työskennellä esimerkiksi palveluohjaajana, kotihoidon ohjaajana, muistikoordinaattorina, kehittäjänä, yrittäjänä ja vanhustyön palvelun

tuottajana. Työpaikkoina voivat olla seniorineuvonta, ikääntyvien päivätoiminta, palvelutalo, kotihoito ja järjestöjen erilaiset projektit. (Geronomin ammattieettiset ohjeet s.a.)

Geronomeilla (kuin myös muilla sosiaali- ja terveysalan työntekijöillä) on mahdollisuus kehittää alaa positiiviseen ja mahdollisuuksia näkevään suuntaan yhteiskunnassamme, somessa ja muualla julkisessa keskustelussa.

4.2 Haasteet ammattinimikkeessä

Ylen (2012) tekemässä artikkelissa oli haastateltu Pohjois-Suomen ensimmäisiä geronomeja, jotka valmistuivat Kemi-Tornion ammattikorkeakoulusta vuonna 2012. Nykyään kyseinen koulu on Lapin ammattikorkeakoulun nimellä toimiva. Haastattelussa tuotiin esille sitä, että haasteena on saada ammattinimikkeelle tunnettuutta ja oman paikan löytäminen työyhteisössä on myös yksi haasteista. Tuolloin uhkana on nähty se, että geronomit tekevät lähihoitajan töitä työelämässä. Mahdollisista geronomin työpaikoista esille on tuotu mm. kuntoutusyksiköt, kotihoito ja palvelutalot. Haastattelussa on tuotu samanlainen huomio esille, mitä vielä nykyäänkin harjoitteluissa tapahtuu eli harjoittelupaikoissa joutuu selittämään mitä geronomi tekee työkseen ja ammattinimike koetaan oudoksi.

Myös markkinoinnissa, tiedottamisessa tai viestinnässä voi olla haasteita. Kuitenkin sosionomikoulutuksella on paljon pidemmät juuret, Suomessa ensimmäisiä sosiaalialan ammattilaisia on alettu kouluttaa vuonna 1918 perustetussa Kasvattajaopistossa (Raatikainen ym. 2020). On siis selvää, että tunnettuus on eri tasolla, vaikka työnkuvat ovat osittain hyvin samanlaiset. Ehkä itse geronominimike onkin se, jota ei tunneta, ei niinkään työtehtävät. Sosionominimike viittaa jo sanana sosiaalialaan ja sekin helpottaa ymmärrettävyyttä.

4.3 Esimerkkejä työtehtävistä

Geronomi voi työllistyä monenlaisiin työtehtäviin, mutta työnkuva on erilainen eri paikoissa. Geronomi joka tapauksessa ottaa huomioon ikääntyvän terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin, oli työtehtävät mitä tahansa. Halusimme tässä osiossa avata muutaman esimerkin avulla enemmän geronomin mahdollisia työtehtäviä. Tarkempien esimerkkien avulla saa paremman kuvan

työnkuvasta ja mitä geronomin työ voi olla. Esimerkkeihin otimme mukaan ikääntyneiden palveluohjaajan, muistikoordinaattorin ja palvelutalon esimiehen työtehtävät.

Ikääntyneiden palveluohjaajan tehtävänä on matalalla kynnyksellä antaa neuvontaa ja ohjausta ennaltaehkäisevistä ja hyvinvointialueen palveluista. Palveluiden piiriin asiakkaat tulevat keskitetyn asiakas- ja palveluohjauksen kautta. Asiakkaalle annetaan yksilöllistä ohjausta ja palvelutarpeen arvio tehdään RAI-toimintakykymittaristoa käyttäen. Tuki- ja palvelukokonaisuus suunnitellaan ja tehdään yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa. (Keski-Suomen hyvinvointialue 2023.)

Muistikoordinaattori luo omalla toiminnallaan turvaa ja jatkuvuutta muistisairaalle ihmiselle sekä hänen omaisilleen sekä ottaa kokonaisvastuun muistisairaahan ihmisen tilanteesta. Yhteydenpito on säännöllistä ja asiakkaan kokonaistilanne tunnetaan, mikä taas lisää luottamusta ja avoimuutta ajan kanssa. Hän pitää yhteyttä eri tahoihin sekä välittää tietoa ja auttaa ratkaisujen ja päätösten tekemisessä. Muistikoordinaattori tekee yhteistyötä muistisairaahan ihmisen, hänen läheistensä ja hoitavan lääkärin kanssa, muut asiantuntijat mukaan lukien. Julkisia ja kolmannen sektorin palveluita voidaan hyödyntää hoidon suunnittelussa. Koordinaattori ottaa huomioon tarpeet mitä kotona asumiseen tarvitaan ja kuuntelee mitä sanottavaa muistisairaalla ihmisellä ja hänen omaisillaan on. Muistikoordinaattorilla on tietoa ja taitoa muistiin, muistisairauksiin ja muistisairaiden ihmisten hoitoon liittyen. CERAD-muistitestien tekeminen kuuluu myös työnkuvaan. (Amia Muistikeskus s.a.)

Geronomi voi olla erilaisissa esimiehen tehtävissä ja työnkuva on vaihtelevaa mutta otimme tähän esimerkiksi palvelutalon esimiehen työnkuvan. Palvelutalossa esimiehen työtehtäviin kuuluu hallinnollisia tehtäviä, asiakkaiden avustamista sosiaalietuuksien hakemisessa, asiakkaiden omahoitajien kanssa tehtävää yhteistyötä kuten hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelmien laatimista ja niiden ajantasaisuudesta huolehtimista. Henkilökunnan työhyvinvoinnin huomioon ottaminen ja asiakkaiden kanssa tehtävä yhteistyö ovat myös työkuvaan kuuluvia asioita. (Xamk 2021.)

4.4 Geronomiliitto

Suomen Geronomiliitto ry on perustettu helmikuussa vuonna 2012. Se on ammattiyhdistys, joka kuuluu Akavan Erityisalojen kautta keskusjärjestö Akavaan. Henkilöjäsenet muodostavat Suomen Geronomiliiton. Suomen Geronomiliitto ry:llä on monenlaisia tehtäviä, ja niitä ovat esimerkiksi jäsenten ja vanhustyön eri ammattialojen välisen yhteistoiminnan edistäminen, alan yleisten toimintaedellytyksien parantaminen sekä valvoa geronomi (AMK) -tutkinnon suorittaneiden ammattihenkilöiden ja opiskelijoiden etuja, jotka liittyvät yleiseen ja yhteiseen ammatinharjoittamiseen. Tärkeimpiin tehtäviin kuuluu vaikuttaminen siinä, että geronomien sosiaali- ja terveydenhuollon osaaminen tunnustetaan. (Jäsenyys s.a.)

Jäseneksi voi liittyä sähköisen liittymislomakkeen kautta ja jäsenyyden hyväksyy Suomen Geronomiliitto ry:n hallitus. Jäsenenä on oikeutettu saamaan Suomen Geronomiliiton, Akavan Erityisalat AE ry:n jäsenpalvelut sekä -edut ja työttömyyskassa Erkon edunvalvonnan. Edut saa vain yhdellä jäsenmaksulla. Suomen Geronomiliitossa voi olla varsinainen jäsen, kannatusjäsen tai opiskelijajäsen. Varsinainen jäsen on geronomi AMK tai ylempi AMK tutkinnon suorittanut henkilö. Kannattavaksi jäseneksi voi päästä ilman äänioikeutta yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö tai säätiö, jolla on halua tukea yhdistyksen tarkoitusta sekä toimintaa. Opiskelijajäsenellä on samat edut mitä muillakin henkilöjäsenillä ja Suomen Geronomiliitto ry haluaa antaa tukensa jo opintojen alussa oleville opiskelijoille. (Jäsenyys s.a.)

4.5 Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillista yhteistyötä voisi kuvailla eri yhteyksissä esimerkiksi termeillä jaettu asiantuntijuus, moniasiantuntijuus ja moniammatilliset tiimit sekä verkostot. Moniammatillisuus käytännössä tarkoittaa eri ammattiryhmissä olevien asiantuntijoiden yhteistyötä ja työryhmissä sekä verkostoissa yhdessä työskentelyä, joissa keskeisimpänä tavoitteena on kehittää moninäkökulmaisuuutta ja näin valta, tieto ja osaaminen tulevat jaetuksi yhdessä. (Koskela 2013.)

Moniammatillisessa yhteistyössä voidaan hyötyinä pitää muun muassa toisten osaamisen hyödyntämistä ja arvostamista, työjaon selkiytymistä, palveluver-

koston tuntemista ja sen hyödyntämistä sekä asiakaslähtöisyyden vahvistumisista. Haasteina taas on lueteltu muun muassa huonot vuorovaikutustaidot, muutosvastarinta, resurssien puute ja näkemuserot ammattilaisten kesken. Monialaisessa yhteistyössä tulee selkeäksi asiakkaalle, että verkostolle se, mitä kukin työntekijä tekee sekä minkälaisella aikataululla. Tämä myös vähentää päällekkäisen työn tekemistä sekä säästää aikaa niin asiakkaan kuin työntekijän näkökulmasta. (Sandström ym. 2018.)

Geronomi on osana moniammatillista yhteistyötä. Geronomin osaamisesta on hyötyä niin palvelutalossa kuin myös ikääntyvien varhaisissa palveluissa. Esimerkiksi palvelutaloissa tarvitaan muutakin huolenpitoa ikäihmisille, kuin hoitollista. Geronomeilla on myös laajaa osaamista sosiaalipuolen asioissa. Vastualueet ja työtehtävät olisi tärkeä jakaa moniammatillisessa työyhteisössä niin, että jokaisella olisi mahdollisuus hyödyntää omaa ammattiosaamistaan. (Komonen & Pyyhtiä 2021, 25.)

4.6 Vanhustyön vetovoima

Vanhustyön vetovoima on ajan saatossa puhuttanut ihmisiä ympäri Suomen. Väestön ikääntyessä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia tarvitaan yhä enemmän, joten vetovoimalla on suurta merkitystä. Monet asiat ovat vaikuttaneet negatiiviseen vanhustyön kuvaan, kuten palkka, työn kuormitustekijät, resurssipula ja työn haasteellisuus. Tänä päivänä sekä tulevaisuudessa vanhustyön vetovoimaan olisi syytä panostaa, jotta arvostusta tulisi lisää ja motivoituneita työntekijöitä saataisiin mukaan sosiaali- ja terveysalalle.

Työterveyslaitos (2022) on tutkinut mistä vetovoimaa saisi vanhustyöhön lisää ja ottanut huomioon, että toimenpiteitä tarvittaisiin kolmella eri tasolla eli yksilö-, työyhteisö- ja yhteiskuntatasolla. Vanhustyön ammattilaiset pääsivät kertomaan oman näkemyksensä asioihin. Yksilötasolla olisi tärkeää tukea hoitajien voimavaroja ja yrittää hallita työn kuormitustekijöitä. Positiivinen asenne, myönteinen ilmapiiri työpaikalla, arvostus muita kohtaan sekä ammatillinen ohjaus ja tuen antaminen opiskelijoille sekä uusille työntekijöille olivat myös listattuina.

Työyhteisötasolla olisi tärkeää, että tulisi panostettua riittäviin resursseihin, mahdollisuuksiin vaikuttaa omaan työhön sekä työhyvinvointiin ja saada oikeudenmukaista johtamista. Yhteiskuntatasolla pitäisi panostaa positiiviseen näkyvyyteen sekä lisätä julkista arvostusta. Alan vetovoimaisuutta vähentää ikävä maine ja epäkohdat. Vanhustyössä onnistumisia olisi hyvä saada enemmän esille, kuten kohtaamiset ja palautteen jakaminen asiakkaiden ja omaisten välillä, monipuolinen työnkuva, mahdollisuudet kehittyä ja edetä työuralla sekä mahdollisuus vaikuttaa työhön, mitä tekee. (Työterveyslaitos 2022.)

Ollikainen & Reijonen (2012, 2, 18) ovat tutkineet jo yli kymmenen vuotta sitten vanhustyön imagoa ja silloin lopputuloksena on ollut se, että vanhustyötä ei ole vielä kukaan arvostettu tarpeeksi. Ammatillaiset, jotka tekevät vanhustyötä ovat merkittävässä roolissa vanhustyön imagon sekä maineen kohottamisen suhteen. Ongelmaa ei kuitenkaan voi ratkaista pelkästään kertomalla positiivisia asioita, vaan asiaan on synnyttävä itsenäinen halu. Oma gerontologista osaamista on tärkeä markkinoida ja näin ollen tuoda arvokasta työtään esille.

Tärkeää on myös miettiä mitä työnkuva tarkoittaa ja pohtia sitä omalla kohdalla. Ammatillisella identiteetillä tarkoitetaan sitä, miten työntekijä suhtautuu omaan työhönsä, tunteita, jotka liittyvät työyhteisöön kuulumiseen sekä samaistumiseen, omassa työssä tärkeinä pidettyjä asioita, sitoutumista, arvoja ja tavoitteita sekä ammatillista ihanneidentiteettiä. Identiteetti vaikuttaa myös tehokkuuteen, sillä on yhteys sekä sitoutumiseen että kestävyteen, ja nämä taas ovat yhteydessä kykyyn ylläpitää tehokkuutta. Oman osaamisen tunnistaminen, esittäminen ja markkinointi ovat asioita, joita työntekijältä vaaditaan. Omasta ammatillisesta identiteetistä ja osaamisesta on tärkeä olla tietoinen, omien vahvuuksien tunnistamisen sekä osaamisen, esittämisen ja markkinoinnin kannalta. (Kietäväinen 2017, 2, 7.)

Työmotivaatiolla on myös tärkeä merkitys siinä, miten työtä jaksaa tehdä. Työn täytyisi olla muutakin kuin pelkkä tulonlähde, jotta työtä jaksaisi tehdä parhaansa mukaan. Tärkeitä osatekijöitä, jotka vaikuttavat työntekijän työmotivaatioon ovat työilmapiiri, monipuoliset työtehtävät, haasteet sekä mahdollisuudet edetä työuralla. Liian yksitoikkoista työtä ei jaksaa tehdä täydellä teholla. Työntekijän kiinnostus omaa työtä kohtaan luo pitkäkestoisen perustan työmotivaatiolle. (Repo 2007, 3.)

5 AIEMMAT TUTKIMUKSET AIHEESTA

Aikaisempia opinnäytetöitä on haettu Theseus-palvelusta, joka on Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n tarjoama palvelu. Theseuksesta löytyy Suomen ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä ja julkaisuja verkossa. Mukaanottokriteereinä olivat aiheet, joissa käsitellään geronomin ammattia ja esimerkiksi ammatin tunnettavuutta. Poissulkukriteereinä olivat aiheet, jotka eivät varsinaisesti liity tämän opinnäytetyön aiheeseen. Tietoa haimme myös Suomen Geronomiliiton sivuilta, eri hakusanoja käyttäen Googlesta ja Xamkin sivuilta.

Suomessa geronomi tutkinnon tunnettavuutta on tarkasteltu ainoastaan ammattikorkeakoulu opinnäytetöiden kautta, joten muuta tutkimusmateriaalia on vielä vähäisesti saatavilla. Poikkeuksena tähän löytyi kuitenkin yksi sosiaalialan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon aikana tehty opinnäytetyö, jossa aihetta on tutkittu. Aihetta on tarkasteltu kaiken kaikkiaan noin kymmenessä eri amk-opinnäytetyössä.

Kolme keskeisintä opinnäytetyötä on tässä mainittu sen takia, koska näissä on tuotu hyvin esille geronomin työnkuvasta tietoa sekä ylipäänsä nostettu esille sitä, mikä geronomi on. Näissä opinnäytetöissä on huomioitu sama ongelma eli tietämättömyys eri työyhteisöissä siitä, mikä on geronomi ja mitä asialle voisi tehdä, jotta työyhteisössä tiedettäisiin paremmin geronomin ammatista. Komosen & Pyyhtiän (2021) kirjoittama Geronomi osana moniammatillista työyhteisöä: asukaslähtöisyyden tukeminen palveluasumisessa, Harjun (2019) kirjoittama Geronomin työ Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymässä asiakkaiden ja työntekijöiden kokemana sekä Palon & Teikarin (2018) kirjoittama Geronomi päivystyksessä: Geronomi osana akuuttigeriatriasta asiantuntijatyötä. Näistä kolmesta olemme tähän osioon kirjoittaneet enemmänkin.

Meidän opinnäytetyöhömmä liittyy löysimme vuonna 2021 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta valmistuneiden geronomiopiskelijoiden opinnäytetyön koskien moniammatillista työyhteisöä. Siinä oli nostettu esille asumispalve-

luissa työskentelevien geronomien koettu haaste selkeän työnkuvan puuttumisesta. Geronomeista useampi oli kokenut saavansa liian vähän tukea omaan työhönsä esimieheltään ja yhtenä haasteena oli koettu työn yksinäisyys. Geronomin on ollut vaikea irrottautua hoitotyöstä muihin hänelle osoitettuihin työtehtäviin. Geronomin tutkinto ei ole monelle tullut tutuksi, jos vertaa muihin hoitoalan tutkintoihin. (Komonen & Pyyhtiä 2021, 21–22.)

Geronomin tunnettavuutta oli myös tutkittu Pohjois-Satakunnan peruspalvelukeskuksessa ja siellä ilmeni, että se on lähes tuntematon. Tähän johtopäätökseen oli päästy, kun asiakkaat olivat vastanneet kyselylomakkeeseen. Asiakkaat olivat toivoneet tietoa ammattinimikkeen sisällöstä ja geronomi ajateltiin olevan muistihoitaja. Tunnettavuus geronomi-ammattinimikkeen liittyi osaltaan kaupunkien ja kuntien geronomin virkojen määrään. Mitä enemmän olisi virkoja, sitä enemmän geronomi tulisi tutummaksi ja esimerkiksi Lapualla työskentelee geronomeja yksi jokaisessa vanhuspalveluyksikössä. (Harju 2019, 46.)

Geronomeja voi työskennellä myös päivystyksen puolella ja tällä hetkellä geronomeja on ainakin Lahden (Päijät-Hämeen hyvinvointialue) ja Porin (Satakunnan hyvinvointialue) päivystyksessä työskentelemässä. Lahdessa Akuutti24 on kuvaillut geronomin tehtävänkuvaan kuuluvan ikääntyneiden potilaiden (yli 70-vuotiaat) kokonaisvaltaisen toimintakyvyn selvittämisen yhteistyössä muun henkilökunnan kanssa, kun ikääntynyt on päivystyskäynnillä. Geronomia voidaan konsultoida esimerkiksi tilanteissa, joissa henkilökunnalta, omaiselta tai asiakkaalta nousee kysymyksiä kotona pärjäämisen suhteen, haasteellisissa jatkohoitotilanteissa tai olla mukana, kun tarkastellaan ikääntyneiden lääkityksiä. Työnkuvaan kuuluu myös osallistuminen ikääntyneiden potilaiden hoidon seurantaan, arviointiin ja jatkohoidon suunnitteluun. Omaisten ohjaaminen ja yhteyksien ylläpitäminen yhteistyöverkostoihin ovat osa geronomin työtä. Geronomin tehtävänkuva ei kuitenkaan ole ollut näin selkeä heti alussa työyhteisön sisällä. Haastatteluihin osallistuneet olivat kertoneet, että tehtävänkuva oli koettu epäselväksi ja osalle se on edelleen vaikeaselkoinen. Geronomin tehtävänkuva oli vaikea erottaa esimerkiksi kotiutushoitajan työstä eli olisiko syytä keskustella potilaan asioista kotiutushoitajan vai geronomin kanssa ja minkälaisissa asioissa geronomia hyödynnetään. Geronomin

kanssa tehtävä yhteistyö kuitenkin kehittyy ajan kanssa ja työnkuva tulee selkeämmäksi eri tilanteissa, missä geronomin osaamista voidaan hyödyntää. (Palo & Teikari 2018, 2, 19.)

Kehittämistyönä toteutetussa opinnäytetyössä oli mietitty millainen geronomin toimenkuva voisi olla Lapuan kaupungin vanhuspalveluyksiköissä. Toimenkuvan kehittäminen oli tarpeellinen sekä ajankohtainen kaikkien tutkimusaineistojen mukaan. Toimenkuva oli koettu epäselväksi sisällöltään, joten selkeys toimenkuvassa auttaisi koko organisaatiota. Tuloksissa oli käyty läpi muun muassa sitä, että koko työorganisaation tukea tarvittaisiin geronomin toimenkuvan kehittämisessä, geronomin omalla asenteella ja roolilla osaamisen esiintuomisessa on myös väliä, sekä geronomin toimi oli nähty tarpeellisena mutta toimenkuvan olisi oltava selkeämpi. Näiden tulosten pohjalta kehitettiin visio geronomin toimenkuvan sisällöstä tulevaisuutta ajatellen Lapuan kaupungin vanhuspalveluyksiköihin. (Engström & Laakso 2016, 2, 54.)

Bogacheva (2021) oli opinnäytetyössään kertonut muun muassa Saksan väestön ikääntymisestä ja miten ylipäänsä väestön ikääntyminen vaikuttaa vanhustenhoitopalveluun. Ikääntyvä väestö tarvitsee enemmän apua elämänsä loppupuolella ja jonkun on siitä huolehdittava. Vanhustenhoidossa palveluiden kysyntä kasvaa nopeammin mitä järjestelmä pystyy sopeutumaan. Monet perheenjäsenet saattavat tuntea ”moraalista velvollisuutta” huolehtia itse esimerkiksi omista vanhemmistaan. Perheillä ja hoidontarjoajilla voi olla myös erilaisia käsityksiä ”hyvästä hoidosta”. Monissa maissa, kuten myös Suomessa varmasti jaetaan näitä samoja ajatuksia ja ikääntyvien palveluihin olisi syytä kiinnittää huomiota, kun väestö ikääntyy sekä enemmän tarvitaan huolenpitoa ikääntyviä kohtaan.

6 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyömme tarkoitus on selkiyttää geronomikoulutusta ja geronomin työnkuvaa harjoittelupaikkoihin. Päädyimme tekemään toiminnallisen opinnäytetyön, jotta saisimme geronomin asemaa näkyvämmäksi ja tämä olisi hyvä tapa saada tietoa jaettua. Toiminnalliseen osuuteen liittyen teimme aiheesta kertovan infovideon. Geronomi saatetaan helposti sekoittaa esimerkiksi lähi-

hoitajan työhön ja tätä seikkaa on saanut korjata. Tämän vuoksi olemme kokeneet tärkeäksi tehdä tästä aiheesta opinnäytetyön. Toivon mukaan tulevaisuudessa geronomeille avautuisi lisää koulutusta vastaavia työpaikkoja.

Opinnäytetyön suunnitteluseminaari pidettiin maaliskuussa 2023 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kampuksella Kouvolassa. Tämän jälkeen olemme keränneet tietoa ja päässeet kirjoitustyössä eteenpäin kesän aikana. Loppukesästä suunnittelimme ja teimme infovideon. Julkaisuseminaariin osallistuimme lokakuussa.

6.1 Toiminnallinen osuus: infovideo

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus koostuu infovideon suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista. Opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa punnitsimme erilaisia vaihtoehtoja tiedon jakamiseksi. Päädyimme videon tekoon, sillä videon muodossa tieto olisi helpoiten viestittävässä ja video on nykyaikaisempi tapa viestiä kuin esimerkiksi opas, lehtiö tms. Video on tehty Xamkin PowerPoint – pohjalle. Dioja on yhteensä 10 ja ne näkyvät liitteessä 2. Diojen päälle nauhoitimme puhetta PowerPointin äänitystoiminnolla. Diojen suunnitteluun meni aikaa, täytyisi saada oleellinen tieto pienessä paketissa ja konkreettisesti esille. Avainsanoina pidimme rajausta, selkeyttä ja konkretisointia. Saatuamme eri dioille tekstiä, alkoi visuaalisen puolen suunnittelu. Visuaalinen näkymä vaihtui useampaan kertaan, kunnes löysimme molempia miellyttäviä ratkaisuja. Versioita tuli useampia ja nykyinen versio videosta muotoutui lähes 7 eri version kautta. Videon tekstit pohjautuvat opinnäytetyön pohjalle koottuun tietoon.

Videon äänitys vei aikaa ja se oli yllättävän haastavaa. Sovimme livetapaamisen, jossa äänitimme diat ensimmäisen kerran. Samalla kerralla teimme esittelyvideon, joka liitettiin PowerPoint-esityksen alkuun. Videolla ei näy kasvoja paitsi esittelyvideossa. Koska emme olleet alkuperäisiin äänityksiin tyytyväisiä, teimme omat osiomme kotona uudestaan. Kuudessa diassa olemme hyödynneet kuvapankin taustakuvia. Elävyyttä yritimme tuoda videoon erilaisin kuvin, tarroin ja diojen siirtymien kautta. Värimaailmassa on keltaista ja mustaa Xamkin värimaailman mukaan. Fontti on Arial ja fonttikoko on 18. Organisaation viestintäkoodisto on huomioitu. Videon pituudeksi tuli 5 minuuttia ja 19 sekuntia.

Videolla on avattu geronomi käsitettä, geronomikoulutusta, geronomin mahdollisia tehtävänimikkeitä ja mahdollisia työpaikkoja. Ajatuksenamme oli, että video saataisiin nähtäville digitaalisessa oppimisympäristössä Workseedissä geronomiopiskelijoille ja harjoittelupaikoissa ohjaajalle. Videon ideana oli lisätä tietoutta ja selkeyttää geronomikoulutusta ja geronomin työnkuvaa nimenomaan harjoittelupaikkoihin. Käytännössä video näytettäisiin harjoittelun alussa ohjaajalle, jotta hän saisi selkeämmän kuvan geronomikoulutuksesta ja geronomin työnkuvasta. Videota voisi myös näyttää muille harjoittelupaikan työntekijöille, jotta tietoa saataisiin eteenpäin. Toisaalta myös geronomiopiskelija osaa varmasti itse kertoa käsitteistöä, koulutusta ja työmahdollisuuksia.

6.2 Riskien kuvaus

Riskinä oli, ettei videosta tulisi tarpeeksi selkeää. Rajausta tai konkretisointia epäonnistuisi ja videon katsoja ei saisi aiheesta tarpeeksi kiinni, vaan asia jäisi epäselväksi. Riskinä oli myös, ettei lähdetieto olisi luotettavaa ja ajankohtaista. Näimme riskinä myös sen, etteivät videon tiedot kestä aikaa. Tietoa tulee jatkuvasti lisää ja opetussuunnitelmat muuttuvat.

Riskien minimoimiseksi oli oltava lähdekriittinen. Laadukasta ja ajankohtaista tietoa oli etsittävä ja käytettävä. Oleellisen tiedon rajausta videon suhteen oli mietittävä tarkkaan, sillä ideana oli lyhyt ja kompakti, mutta samalla tarpeeksi infoa antava video aiheesta. Infovideon teon suhteen kummallakaan ei ollut entuudestaan kokemusta videon teosta PowerPointillä tai siitä, miten äänitys tapahtuu. Aiheeseen täytyi perehtyä huolellisemmin, jotta video saatiin tehtyä.

7 VIDEON ARVIOINTI

Videon arviointia varten teimme Webropol sovelluksella palautekyselyn, jota ohjaavan opettajan kautta jaettiin kuudelle toimeksiantajan edustajalle. Kysely toteutettiin 15.-18.9.2023. Palautekysely näkyy liitteessä 3. Palautekyselyn yhteydessä jaettiin saatekirje, jossa kerrottiin tarkemmin kyselystä. Saatekirje näkyy liitteessä 4.

Palautekyselyssä oli seuraavat kysymykset:

1. Videon sisältö oli ajankohtainen
2. Videon kautta sai tarpeeksi informaatiota geronomikoulutuksesta ja itse työstä
3. Video oli selkeä
4. Geronomin mahdolliset työpaikat kerrottiin monipuolisesti
5. Vapaa sana videoon liittyen

Käytimme Likertin asteikkoa, jotta saisimme hienovaraisemman arvioinnin (arviointiasteikko 5 täysin samaa mieltä – 1 täysin eri mieltä).

Palautekyselyssä oli myös mahdollisuus kertoa vapaasti mitä mieltä videosta on ja näin ollen saimme laajemman arvioinnin.

Asenteita voidaan usein mitata Rensis Likertin (1932) kehittämällä asteikolla, jossa vastaajat järjestetään ”samanmielisyyden” määrän mukaan. Likert-asteikolla vastausvaihtoehdot ovat ’täysin samaa mieltä’, ’jokseenkin samaa mieltä’, ’jokseenkin eri mieltä’, ’täysin eri mieltä’. Vastausvaihtoehtoihin voi myös lisätä esimerkiksi ’en osaa sanoa’ tai ’en halua sanoa’. (Tietoarkisto 2003, 25.)

Palautekyselyn tulokset

Palautekyselyyn vastasi lopulta viisi henkilöä. Olemme tähän osioon avanneet tarkemmin tuloksia. Teimme havainnollistavan taulukon koskien tuloksia (ks. taulukko 1).

1. Täysin samaa mieltä vastasi 4/5 vastaajista ja jokseenkin samaa mieltä vastasi 1/5 vastaajista.
2. Jokseenkin samaa mieltä vastasi 5/5 vastaajista.
3. Täysin samaa mieltä vastasi 4/5 vastaajista ja jokseenkin samaa mieltä vastasi 1/5 vastaajista.
4. Täysin samaa mieltä vastasi 2/5 vastaajista ja jokseenkin samaa mieltä vastasi 3/5 vastaajista.
5. Avoimen kysymyksen (vapaa sana videosta) vastaajamäärä oli kolme ja kaksi vastaajista ei vastannut kysymykseen. Tämän osuuden mukaan videolla on kerrottu asiat selkeästi, perusasiat ovat tulleet hyvin esille ja video on sopivan mittainen, minkä ehtii

kiireinenkin katsomaan. Video on varmasti hyödyllinen ja se on hienosti toteutettu. Palautteessa oli myös tuotu esille sitä, että on vaikea uskoa, ettei harjoittelupaikoissa tunneta geronomin työnkuvaa mutta tällaisesta kuulee välillä opiskelijoiden kautta, joten tarvetta on tämänkaltaiselle videolle.

Taulukko 1. Palautekyselyn vastauksia Likert-asteikon mukaisesti

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
1.Videon sisältö oli ajankohtainen	0/5	0/5	0/5	1/5	4/5
2.Videon kautta sai tarpeeksi informaatiota geronomikoulutuksesta ja itse työstä	0/5	0/5	0/5	5/5	0/5
3.Video oli selkeä	0/5	0/5	0/5	1/5	4/5
4.Geronomin mahdolliset työpaikat kerrottiin monipuolisesti	0/5	0/5	0/5	3/5	2/5

Itsearviointi

Koska kumpikaan meistä ei ollut aiemmin tehnyt videoita, tietynlainen epävarmuus, kankeus ja keskeneräisyys videosta valitettavasti välittyi. Aiheen raja- ja selkeys ja konkretisointi tuotti vaikeuksia. Videolla ei ehkä vielä kukaan kuvata geronomikoulutusta tai geronomin työnkuvaa tarpeeksi konkreettisesti. Perusongelmaan ei siis päästy vielä kukaan kunnolla käsiksi. Osittain video avaa geronomin käsitettä, koulutusta ja työnkuvaa. Videon avulla voidaan lisätä tunnettua, jos se saa riittävästi näkyvyyttä harjoittelupaikoilla.

8 POHDINTA

Päätimme vuonna 2022 syys-lokakuussa tehdä opinnäytetyön yhdessä ja aloimme pohtimaan aihetta. Aiheen keksittyämme otimme opinnäytetyön tekemisen puheeksi koulun kanssa ja saimme Xamkin toimeksiantajaksi. Tammi-kuussa 2023 aloimme opinnäytetyön tekemisen. Matkan varrella on tullut opitua uusia asioita, ylipäänsä siitä, miten opinnäytetyö prosessi etenee ja miten aikatauluttaa tekemistä.

Aiheen rajaaminen lyhyelle infovideolle oli yllättävän haastavaa. Opinnäytetyön teoriaosuuden kannalta tutkittua tietoa ei vielä ole kovin paljon mutta olemme kertoneet asioita myös omasta näkökulmastamme sekä miten olemme esimerkiksi harjoittelupaikoissa asioita kokeneet.

Alussa pohdimme myös, minkälaisen tuotoksen tekisimme, koska olimme päättäneet tehdä toiminnallisen opinnäytetyön. Vaihtoehtoina oli lehtiö, opas tai video. Lopulta päädyimme yhteistuumiin videoon, missä kerrottaisiin tarkemmin geronomikoulutuksesta, siitä mikä geronomi ylipäänsä on ja geronomin erilaisista työmahdollisuuksista. Videon suunnittelu ja tekeminen oli molemmille uutta, joten siihen meni paljon aikaa.

Aihe on ollut molemmille alusta asti mielenkiintoinen ja olemme halunneet saada enemmän näkyvyyttä geronomin työlle. Tiedon jakaminen on tärkeää myös tulevien geronomien ja heidän työpaikkojensa vuoksi, jotta jokainen saisi tehdä oman koulutuksensa mukaista työtä. Tämä vie varmasti oman aikansa, jotta geronomi olisi yhtä tunnettu kuin esimerkiksi sairaanhoitaja, mutta sen vuoksi näkyvyyttä ja lisätietoa on jaettava laajasti. Tässä asiassa voisi auttaa myös laajempi kampanjointi ja markkinointi. Esimerkiksi lehtiartikkeli geronomikoulutuksesta ja mahdollisista työtehtävistä voisi myös tavoittaa ihmisiä tai sosiaalisen median laajempi hyödyntäminen, vaikka erilaiset yhteistyöt sisällöntuottajien kanssa.

Olemme omien harjoitteluiden kautta nähneet ja kokeneet kuinka tuntematon sosiaali- ja terveysalan kentällä on geronomin tutkinto, geronomin osaaminen sekä mahdolliset työtehtävät. Osassa harjoittelupaikkoja geronomin tutkinto

sekä työnkuvat ymmärretään hyvin, mutta osassa paikkoja ihmiset ovat tietämättömiä. Esimerkiksi sosionomin työnkuva tunnistetaan paljon paremmin. Kentällä tehtävä työ on kuitenkin pitkälle moniammatillista yhteistyötä, joten tietoisuus asiaa kohtaan toisi varmasti lisää myös alalle.

Geronomiliitolla voisi olla laajempikin mahdollisuus tuoda näkyvyyttä ja tunnettavuutta esille. Ymmärtääksemme geronomiopiskelijat ovat viimeisen 30 vuoden aikana yrittäneet saada jalansijaa ja nimikettä sekä osaamistaan näkyväksi ja edelleen yhteiskunnassamme ja sosiaali- ja terveysalan kentällä aihe on vieras. Tämä herättää hämmennystä ja pohdintaa.

8.1 Eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyön aihe on ollut alusta asti meille molemmille mielenkiintoinen ja sellainen, johon halusimme tarttua. Toimeksiantajan kiinnostuksen myötä lähdimme tästä aiheesta tekemään opinnäytetyötä.

Olemme alussa tehneet opinnäytetyöhön liittyen tutkimus- ja kehittämisosaamisen kurssin sekä tentin, jossa on käyty läpi mitä kaikkea opinnäytetyöhön kuuluu. Ennen opinnäytetyön aloittamista olemme tehneet opinnäytetyösopimuksen. Opinnäytetyömme noudattaa Ammattikorkeakoulujen eettisiä suosituksia. Olemme tehneet opinnäytetyötä rehellisesti, huolellisesti sekä olemme noudattaneet hyvää tieteellistä käytäntöä opinnäytetyöprosessissamme. Prosessin aikana olemme saaneet laadukasta ohjausta, joka on osa ammattikorkeakoulujen hyvää eettistä toimintaa. (Arene 2020, 5–6.)

Olemme käyttäneet luotettavia ja tuoreita lähteitä monipuolisesti. Lähteet on merkitty Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun antamien ohjeiden mukaan.

Infovideon teossa käytimme luotettavia lähteitä ja olemme kertoneet omaa näkemystä aiheeseen liittyen. Ohjaavalta opettajalta saimme myös hyvää ohjausta videon suunnittelussa. Videon saatuja vastauksia käsiteltiin anonyymisti ja vastauksia analysoitiin vain videon arviointia varten.

8.2 Jatkohankkeet

Jatkohankkeita pohtiessa on tullut otettua huomioon, että tämän opinnäytetyön aiheesta ei vielä ole kovin paljon tehty tutkimuksia tai asiaa ei ole tarkasteltu kuin muutamissa töissä. Mahdollisia jatkohankkeita voisi olla geronomin tunnettavuuden muutoksen seuraaminen eli lisääntykö tietoisuus, jos asiaa tutkisi muutaman vuoden päästä uudestaan. Geronomiopiskelijoiden harjoittelupaikkoihin tai yleisesti ympäri Suomen voisi myös tehdä oman kyselynsä siitä, miten hyvin geronomin ammattinimike tiedetään ja miten tietämystä voisi parantaa.

Tulevaisuudessa teknologia kehittyy ja videoita voi myös tehdä monella eri tavalla, joten esimerkiksi päivitetty infovideo, jossa on uusimmat tiedot geronomikoulutuksesta ja geronomin työnkuvasta voisi olla hyvä jatkohanke. Geronomikoulutuksen ja geronomin työnkuvan laajempi markkinointi ja tietoisuuden lisääminen etenkin sosiaali- ja terveysalalla on toki isona kokonaisuutena laajempi jatkohanke.

LÄHTEET

Amia Muistikeskus. s.a. Parasta mahdollista elämää muistisairauden kanssa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.amia.fi/parasta-mahdollista-elamaa-muistisairauden-kanssa> [viitattu 1.8.2023].

Arene. 2020. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULU-JEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?t=1578480382> [viitattu 6.9.2023].

Asetus nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta 22.2.1991/329.

Bogacheva, A. 2021. Germany's Ageing Population and Labour Migration from Third Countries: The Case of the Care Service Industry. Metropolia ammattikorkeakoulu. Liiketalouden kandidaatti. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021053012500> [viitattu 7.9.2023].

Engström, M. & Laakso, M. 2016. ”Se vaatii paljon tahtoa ja motivaatiota” – Geronomin toimenkuvan kehittäminen Lapuan kaupungin vanhuspalveluyksiköissä. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2016060311809> [viitattu 17.9.2023].

Harju, H. 2019. Geronomin työ Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymässä asiakkaiden ja työntekijöiden kokemana. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Vanhustyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201901281645> [viitattu 1.8.2023].

Kietäväinen, H. 2017. Ammatillinen identiteetti ja sen muotoutuminen yliopistotyössä. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden maisteriohjelma. Pro gradu – tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-201711284400> [viitattu 24.9.2023].

Keski-Suomen hyvinvointialue. 2023. Ikääntyneiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://hyvaks.fi/palvelumme/ikaantyneiden-keskitetty-asiakas-ja-palveluohjaus> [viitattu 1.8.2023].

Komonen, N. & Pyyhtiä, N. 2021. Geronomi osana moniammatillista työyhteisöä. Asukaslähtöisyyden tukeminen palveluasumisessa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021112521592> [viitattu 1.8.2023].

Koskela, S. 2013. Tarkastelussa moniammatillinen yhteistyö ja sen edellytykset. *Elinikäisen ohjauksen verkkolehti*. Verkkolehti. Saatavissa: <http://urn.fi/urn:nbn:fi:jamk-issn-1799-8395-27> [viitattu 7.9.2023].

Kuntaliitto. 2020. Iäkkäiden palvelut. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/sosiaali-ja-terveysasiat/sosiaalihuolto/iakkaiden-palvelut> [viitattu 16.8.2023].

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista 28.12.2012/980.

Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 29.4.2005/272.

Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöstä 26.6.2015/817.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 22.9.2000/812.

Learn. s.a. Vanhustyön harjoittelu geronomikoulutuksessa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://learn.xamk.fi/> [viitattu 19.9.2023].

Ollikainen, A. & Reijonen, K. 2012. Vanhuus kaakossa – haastekampanja. Vanhustyön imagoon vaikuttamista brändäyksen keinoin. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. Vanhustyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201205148071> [viitattu 23.9.2023].

Opintopolku. s.a. Geronomi (AMK). WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulutus/1.2.246.562.13.00000000000000000250> [viitattu 17.9.2023].

Palo, L. & Teikari, K. 2018. Geronomi päivystyksessä. Geronomi osana akuuttigeriatriasta asiantuntijatyötä. Metropolia ammattikorkeakoulu. Vanhustyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2018112518079> [viitattu 1.8.2023].

Raatikainen, E., Rahikka, A., Saarnio, T. & Vepsä, P. 2020. Ammattina sosionomi. Helsinki: Sanoma Pro Oy. E-kirja. Saatavissa: <https://www.elibrary.com/book/978-952-63-5309-8> [viitattu 18.9.2023.]

Repo, H. 2007. Työmotivaatioon vaikuttavia tekijöitä ja työmotivaation merkitys yrityksessä. Case: Työmotivaatio Yrityksessä X. Lahden ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/handle/10024/11253> [viitattu 24.9.2023].

Sandström, S., Keiski-Turunen, A., Hassila, L., Aunola, E., & Alahuhta, M. 2018. Moniammatillinen yhteistyö sosiaali- ja terveystalv alan ammattilaisten kuvaamana. *Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut ISSN 1798-2022* 44/2018, 1–5. Verkkolehti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2018081514507> [viitattu 7.9.2023].

Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1031.

Studentum. 2023. Sosiaali- ja terveystalv ala, ulkomaat. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.studentum.fi/koulutushaku/sosiaaliala-ja-terveystalv?isAbroad=1-1607> [viitattu 10.9.2023].

Geronomi AMK kompetenssit. s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.suomengeronomiliitto.fi/geronomi/kompetenssit> [viitattu 1.8.2023].

Jäsenyys. s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.suomengeronomi-liitto.fi/jasenyyys> [viitattu 6.9.2023].

Geronomi AMK. s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.suomengeronomiliitto.fi/geronomi/koulutus> [viitattu 6.9.2023].

Tehtävä. s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.suomengeronomi-liitto.fi/yhdistys/tehtava> [viitattu 6.9.2023].

Tilastokeskus. 2020. 70 vuotta täyttäneitä 874 000. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.stat.fi/til/vaerak/2019/vaerak_2019_2020-03-24_tie_001_fi.html [viitattu 1.8.2023].

Tilastokeskus. 2022. 65-vuotiaiden elinajanodote laski vuonna 2021. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.stat.fi/uutinen/65-vuotiaiden-elinajan-odote-laski-vuonna-2021> [viitattu 1.8.2023].

Tilastokeskus. 2023. Väestön ikärakenne 31.12.2022. Päivitetty 3.4.2023. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html#vaeston-ikarakenne [viitattu 25.9.2023].

Tietoarkisto. 2003. Menetelmäopetuksen tietovaranto. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.mv.helsinki.fi/home/mmattila/kvanti/motv_tekstit.pdf [viitattu 16.9.2023].

Työterveyslaitos. 2022. Tutkimus: Mistä vetovoimaa vanhustyöhön? Alan ammattilaiset kertoivat näkemyksensä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ttl.fi/ajankohtaista/uutinen/tutkimus-mista-vetovoimaa-vanhustyohon-alan-ammattilaiset-kertoivat-nakemyksensa> [viitattu 23.9.2023].

The University Of British Columbia. s.a. Seniors Care. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://apscpp.ubc.ca/programs/mhlp/seniors-care/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=APSCPP-SC-International_G_Search_NB&utm_content=596086963847&utm_term=geriatrics%20education-kwd-340701212605&gad=1&gclid=EAlaIQobChMI69jRs-dmfqQMVBSIYCh3bMAV8EAMYASAAEgKtdfD_BwE [viitattu 10.9.2023].

Workseed. s.a. Meidän tarinamme. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.workseed.fi/web/fi/tietoa-meista/> [viitattu 19.9.2023].

Xamk. 2021. Geronomi ymmärtää ikääntyneen ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin merkityksen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/xamkilainen/geronomi-ymmartaa-ikaantyneen-ihmisen-kokonaisvaltaisen-hyvinvoinnin-merkityksen/> [viitattu 1.8.2023].

Xamk. s.a. Xamk. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/xamk/> [viitattu 11.10.2023].

Yle. 2012. Geronomit ovat vanhustyön ekspertejä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://yle.fi/a/3-6393128> [viitattu 1.8.2023].

HARJOITTELUIDEN OSAAMISTAVOITTEET

I lukukaudella

Ikääntyvän toimintakyvyn tukeminen ja liikunta 5 op

Osaamistavoitteet:

- Tunnet vanhustyön palvelujärjestelmän julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla
 - Osaat havainnoida ikääntyneiden henkilöiden elämäntilannetta ja toimintakykyä ja heidän elinympäristöään kotona
 - Osaat tehdä haastattelun strukturoidun lomakkeen avulla ja laatia siitä koosteen
 - Osaat arvioida kodin turvallisuutta
 - Osaat jäsentää ja arvioida oppimiskokemuksiasi
 - Tunnet alueelliset tai seutukunnalliset julkiset, yksityiset ja III:n sektorin tuottamat liikuntapalvelut, jotka on tarkoitettu seniori- ja vanhusväestölle
 - Tutustut vanhustyön liikunta-alan kehittämishankkeisiin
 - Tutustut senioriliikunnan ja luovan toiminnan ryhmien toimintaan
 - Osaat järjestää pienimuotoinen liikuntapahtuman vanhustyön yksikössä tai muussa vastaavassa toimintaympäristössä itsenäisesti tai ryhmätyönä
- **harjoittelupaikkaa ei tarvita**, mutta tarvitsee oman vanhuksen

II lukukaudella

Ikääntyvien varhaiset palvelut ja liikunta 5 op

Osaamistavoitteet

- Osaat tehdä hyvinvointia edistäviä kotikäyntejä
 - Tunnet ehkäisevän työn keskeisiä menetelmiä
 - Osaat antaa palveluohjausta ikääntyvän henkilön tarpeita vastaavasti
 - Tunnet ikääntyvän henkilön tuki- ja asumispalveluja
- **harjoittelun kesto 3 viikkoa**. Harjoittelu suoritetaan vanhustyön varhaisissa palveluissa.

Harjoittelupaikkoina ikäihmisille tarkoitetut neuvonta- ja ohjausyksiköt, palvelukeskukset, terveystieteiden keskeiset, ikäihmisten neuvolat, hyvinvointiasemat, vapaaehtoistyön toimintakeskukset, ikäihmisten kohtaamispaikat, kotihoidon tukipalvelut, kotihoidon palveluohjaus, asukasohjaus, terveyskeskusten sosiaaliohjaus

III lukukaudella

Kotihoito ja liikunta 5 op

Osaamistavoitteet

- Harjaannut ikääntyvien henkilöiden terveyden ja toimintakyvyn tukemiseen kotihoidossa
 - Harjaannut moniammatilliseen hoitoon ja kuntoutukseen kotihoidossa tai vastaavissa olosuhteissa
 - Osaat tehdä hoito- ja palvelusuunnitelman kotona asuvalle ikääntyvälle henkilölle
 - Tunnet kotihoidon ja kotihoidon asukkaiden erityispiirteet ja –tarpeet
 - Tunnet kotihoidon asiakasprosessit
 - Hallitsit kotona tehtäviä hoitomenetelmiä ja toimenpiteitä sekä lääkehoitoa oman ammattialasi rajoissa
 - Osaat soveltaa kuntouttavaa työtettä
 - Osaat toimia moniammatillisessa työryhmässä
 - Osaat hyödyntää liikunnan työmenetelmiä kotihoidon eri toimintaympäristöissä
 - Osaat käyttää liikunnan työmenetelmiä työyhteisöjen hyvinvoinnin edistämiseen Harjaannut liikuntaneuvonnan toteuttamisessa
- **harjoittelun kesto 3 viikkoa**. Harjoittelupaikkoina kotihoidon yksiköt

IV lukukaudellaOmaishoitajuuden tukeminen ja liikunta 5 op**Osaamistavoitteet**

- Tunnet omaishoitoa määrittävät taustatekijät
- Tunnet omaishoidon tuen myöntämisen perusteet
- Tunnet omaishoitajuuden perheen ja läheisten sekä palvelujen näkökulmasta
- Osaat omaishoidon organisoinnin, tukemisen ja ohjauksen
- Osaat hyödyntää liikunnan työmenetelmiä omaishoidon tukemisen eri toimintaympäristöissä
- Harjaannut liikuntaneuvonnan toteuttamisessa

- **harjoittelun kesto 3 viikkoa.** Harjoittelupaikkoina omaishoidon tuen yksiköt,

omaishoitajayhdistykset (Kymenlaakson Omaishoitajat ja Läheiset ry tai vastaavat muilla paikkakunnilla), SPR omaishoitajien tukitoiminta, asiakasohjausyksiköt

V lukukaudellaMuistisairaahan hyvinvointi ja liikunta 5 op**Osaamistavoitteet**

- Osaat laadukkaan muistisairauksien hoidon suunnittelun ja toteutuksen palveluketjun eri vaiheissa
- Tuet muistisairaahan oikeuksia ja oikeudellista asemaa
- Osaat muistisairaahan henkilön terapeutin kohtamiseen, kommunikaation ja kokonaisvaltaisen toimintakyvyn tukemisen
- Osaat tukea aivoterveyttä
- Osaat hyödyntää liikunnan työmenetelmiä muistisairaiden tuen ja hoivan eri toimintaympäristöissä
- Osaat käyttää liikunnan työmenetelmiä työyhteisöjen hyvinvoinnin edistämiseen
- Harjaannut liikuntaneuvonnan toteuttamisessa

- **harjoittelun pituus 3 viikkoa.** Harjoittelupaikkoina dementiayksiköt, hoivakodit, muistihoidajien vastaanotot, muistipoliklinikat, muistikoordinaattorin vastaanotot, Kymsotessa KYPS (Kymenlaakso psykiatrinen sairaala, os. 7, psykogeriatrinen osasto), muut psykogeriatriset yksiköt

VI lukukaudellaIkääntyneiden laitoshoido ja liikunta 5 op**Osaamistavoitteet**

- Tunnet ympärivuorokautisen hoito- ja hoivayksikön toiminnan periaatteet, toimintaympäristön ja asiakasprosessit
- Osaat vanhuslähtöisen kokonaishoidon suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin
- Osaat käyttää kuntouttavan hoitotyön ja sosiaalityön menetelmiä
- Osaat hoitotyön ja lääkehoidon perustaidot oman koulutusammattisi rajoissa
- Tunnet keskeisiä ikääntyvien sairauksia, niiden prosesseja ja hoitomuotoja
- Ymmärrät ja hallitset aseptisen toiminnan keskeiset periaatteet
- Osaat toimia osana moniammatillista työryhmää
- Tiedät vanhenemisen, ko. sairauden ja liikunnan yhteydet ja harjoitteiden toteuttamismahdollisuudet
- Tunnet olosuhteisiin soveltuvien liikuntalajien kirjon
- Osaat soveltaa liikunnan harjoitteita osana hoitoa ja hoivaa
- Ymmärrät omaisten kanssa tehtävän yhteistyön merkityksen
- Osaat toimia sosiaali- ja terveysalan ammattieettisten toimintatapojen mukaisesti

- **harjoittelun pituus 3 viikkoa.** Harjoittelupaikkoina hoivakodit, erilaiset laitoshoidon yksiköt, akuuttigeriatrian yksiköt

Vanhustyön johtaminen, kehittäminen ja liikunta 10 op**Osaamistavoitteet**

- Tunnet johtamista ohjaavia strategioita ja prosesseja
- Tunnet esimiehen tai johtajan työtä ja vastuualueita
- Tunnet johtamista ohjaavia lakeja, asetuksia, ohjeistuksia ja päätöksentekoprosesseja sekä henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia
- Tunnistat vanhustyön käytännön kehittämiskohteita
- Tunnet laadunhallinnan ja tulosvastuullisuuden toimintaperiaatteita
- Osaat toimia tulosvastuullisena laadun kehittäjänä
- Tunnet liikunnan ilmenemisen johtamisen ja kehittämisen eri areenoilla
- Tunnistat liikunnallisen kehittämisen tarpeet ja mahdollisuudet
- Osaat käyttää liikunnan työmenetelmiä työyhteisöjen hyvinvoinnin edistämiseen
- Osaat hyödyntää valtakunnallisia terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan linjauksia ja suosituksia vanhustyön kehittämisen keinona ja esimiestyön ja johtamisen välineen

POWERPOINT VIDEON DIAT

**Tunne huomisen.
All for the future.**

**Geronomikoulutuksen ja geronomin
työnkuvan selkiyttäminen
harjoittelupaikkoihin**

Opinnäytetyö 2023
Miisa Kukkonen ja Iina Varjanto

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
South-Eastern Finland University of Applied Sciences
www.xamk.fi

Mikä geronomi?

- Valviran myöntämä laillistettu ammattihenkilö, nimike sosiaalihuollon ammattihenkilörekisterissä
- Ikääntymisen ja vanhustyön asiantuntija, joka työskentelee vanhustyön eri tehtävissä osana moniammatillista yhteistyötä
- Geronomi edistää työssään ikääntyneiden hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja sosiaalista osallisuutta

Geronomikoulutus Xamkissa

- Tavoitteena kouluttaa vanhustyön asiantuntijoita sosiaali- ja terveysalan vanhustyön eri tehtäviin
- Geronomikoulutus koostuu mm. :
 - Gerontologisesta osaamisesta
 - Eettisestä ja yhteiskunnallisesta osaamisesta
 - Toimintakyvyn, voimavarojen ja terveyden edistämisestä vanhustyössä
- Harjoitteluita on koulutuksen aikana yhteensä kahdeksan
- Koulutus liikuntapainotteinen yhteistyössä Liikuntakeskus Pajulahden kanssa

Geronomin kompetenssit

Määritelty ammattikorkeakoulujen yhteistyönä Geronomin kompetensseihin kuuluvat:

- Gerontologinen osaaminen
- Monialainen arviointiosaaminen
- Ohjausosaaminen
- Gerontologinen hoiva-, hoito- ja kuntoutusosaaminen
- Palvelujärjestelmäosaaminen
- Johtamis-, kehittämis- ja laadunhallinnan osaaminen

Mahdolliset työpaikat

- Asiakasohjausyksikkö
- Gerontologinen sosiaalityö
- Etsivää ja löytävää työtä tekevä yksikkö
- Palvelukeskus
- Kotihoito
- Päivätoiminta
- Omaishoitajien tuen toimintayksiköt
- Tehostetun palveluasumisen yksiköt
- Kuntoutusyksiköt
- Muistipoliklinikat
- Päivystys
- Järjestöt & Säätiöt & Hankkeet

Mahdollisia tehtävänimikkeitä

- Palveluohjaaja
- Asiakasohjaaja
- Sosiaaliohjaaja
- Kotihoidon ohjaaja tai lähiesimies
- Palvelu- tai hoivakodin lähiesimies
- Muistikoordinaattori, Muistiohjaaja
- Päiväkeskuksen ohjaaja
- Projektityöntekijä
- Vanhustyön suunnittelija
- Vanhuspalveluvastaava

Kiitos kun katsoit videon!

Lisätietoa löytyy mm. :

- <https://www.xamk.fi/koulutukset/geronomi-amk/>
- <https://www.suomengeronomiliitto.fi/>

LÄHTEET

- Xamk. 2023. Geronomi (AMK). WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/koulutukset/geronomi-amk/> [viitattu 16.8.2023].
- Suomen Geronomiliitto ry. s.a. Geronomi AMK kompetenssit. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.suomengeronomiliitto.fi/geronomi/kompetenssit/> [viitattu 23.8.2023].

PALAUTEKYSELY

Info videon arviointi

1. Videon sisältö oli ajankohtainen

Täysin eri mieltä 0 5 Täysin samaa mieltä

En osaa sanoa

2. Videon kautta sai tarpeeksi informaatiota geronomikoulutuksesta ja itse työstä

Täysin eri mieltä 0 5 Täysin samaa mieltä

En osaa sanoa

3. Video oli selkeä

Täysin eri mieltä 0 5 Täysin samaa mieltä

En osaa sanoa

4. Geronomin mahdolliset työpaikat kerrottiin monipuolisesti

Täysin eri mieltä 0 5 Täysin samaa mieltä

En osaa sanoa

5. Vapaa sana videoon liittyen

Lähetä

100% Valmis (1 / 1)

SAATEKIRJE

Hei!

Olemme osana toiminnallista opinnäytetyötämme tehneet infovideon koskien geronomikoulutuksen ja geronomin työnkuvan selkiyttämistä harjoittelupaikkoihin. Pyydämme ystävällisesti katsomaan n. 5 min mittaisen videon ja vastaamaan kyselyyn oheisen linkin kautta. Kyselyyn vastaaminen vie maksimissaan muutaman minuutin aikaa. Kyselyyn vastaaminen tapahtuu anonyymina ja tietoja käytetään vain analysoimaan opinnäytetyön tuotoksen onnistumista. Palautus tulisi tehdä viimeistään 18.9. maanantaina klo 15, jotta ehdimme vielä analysoimaan tulokset ennen esitarkastukseen vientiä. Pahoittelut näinkin tiiviistä aikataulusta.

Kiitos kovasti palautekyselyyn vastaamisesta!

Ystävällisin terveisin

Miisa Kukkonen ja Iina Varjanto

GEKV20SM|